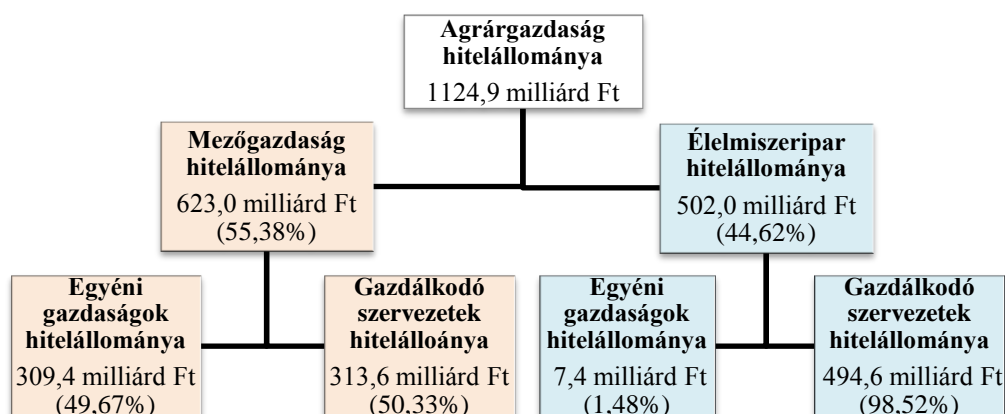

Az agrárfinanszírozás aktuális helyzete az AM adatgyűjtése alapján (2018. IV. negyedév)

Az agrárgazdaság egyéni és társas vállalkozásainak (mezőgazdasági és élelmiszeripar összesen) hitelállománya 2018. IV. negyedévének végére az előző negyedévhez képest 0,57%-kal, míg az előző év azonos időszakához viszonyítva 5,07%-kal **nőtt, összege az aktuális negyedév végén 1124,9 milliárd forint volt.**

Az agrárgazdaság hitelállományán belül **a mezőgazdaság részesedése** 2017. második negyedév végéig folyamatosan nőtt, megközelítette a 62,0%-ot, míg **2017. harmadik negyedév végétől 2018. első negyedévig folyamatosan csökkent.** 2018 első negyedévével lassuló ütemben, de tovább csökkent az állomány nagysága, 2018 negyedik negyedévére az előző év azonos időszakához képest 57,04%-ról 55,38%-ra mérséklődött. Az élelmiszeripar ezzel ellentétes tendenciát mutat, az ágazat részesedése az előző év azonos időszakához viszonyítva 42,96%-ról 44,62%-ra nőtt (1. ábra).

1. ábra: Az agrárgazdaság hitelállományának megoszlása, 2018. IV. negyedévben

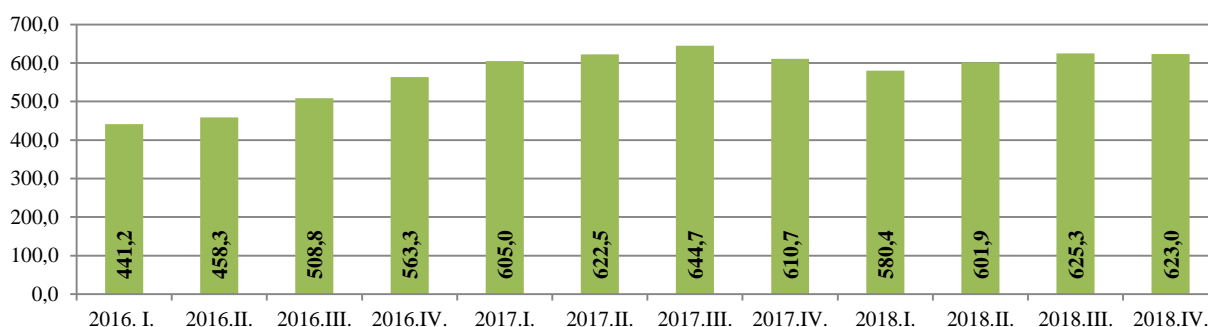

Forrás: AM

1. Mezőgazdaság hitelállománya

A mezőgazdasági hitelállomány bővülése 2018. első negyedév végén kissé megtorpant, 2018 folyamán a növekedés kissé hullámzó képet mutatott, 2018 negyedik negyedévében az előző negyedévhez képest -0,38%-kal elmaradt ugyan, ám éves szinten 2,02%-kal nőtt előző év azonos időszakához képest **összege az aktuális negyedév végén mintegy 623 milliárd forint volt.** A mezőgazdaság hitelállományából **az egyéni gazdaságok és a gazdálkodó szervezetek továbbra is közel azonos mértékben részesültek.**

2. ábra: A mezőgazdaság teljes hitelállományának alakulása 2016 és 2018 között negyedéves bontásban (milliárd forint)

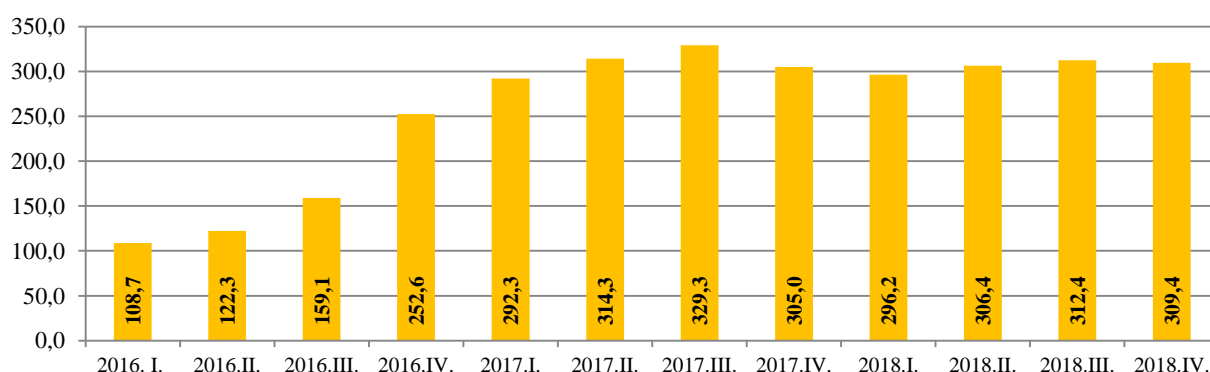

A hitelállomány éves növekedése az egyéni gazdaságok és a gazdasági szervezetek együttes hitelállomány növekedésének köszönhető. Az egyéni gazdaságok és a gazdálkodó szervezetek

részesedése az előző negyedévi fordulathoz képest nem változott, továbbra is a gazdasági szervezetek javára billen a mérleg 49,67%-50,33% arányban. 2016 első negyedévében a gazdasági szervezetek hitelállománya közel háromszorosa volt az egyéni gazdaságokénak, amely arány 2017 második negyedévére szinte teljesen kiegyenlítődött (50,49-49,51%), 2018 harmadik negyedéve óta pedig e körül az érték-pár körül látszik stabilizálódni.

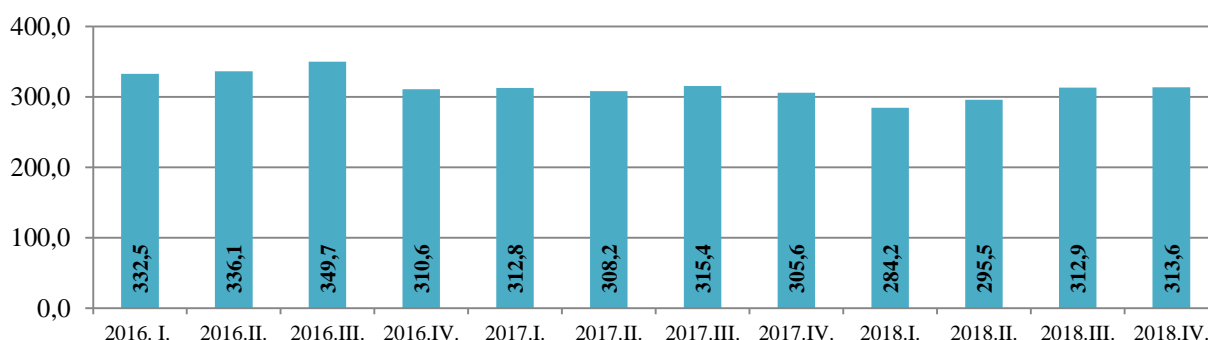
A mezőgazdaságon belül **az egyéni gazdaságok hitelállománya** az előző negyedévhez viszonyítva -0,97%-kal **csökkent ugyan**, viszont éves viszonylatban, az előző két negyedév éves csökkenése után, az előző év azonos időszakához képest 1,43%-kal növekedett, **összege az aktuális negyedév végén 309,4 milliárd forint volt** (2. ábra).

2. ábra: A mezőgazdasági egyéni gazdaságok hitelállományának alakulása, 2016 és 2018 között negyedéves bontásban (milliárd forint)

A mezőgazdaságon belül **a gazdálkodó szervezetek hitelállománya** az előző negyedévhez képest enyhén, 0,22%-kal, míg az előző év azonos időszakához képest 2,6%-kal **nőtt, összege az aktuális negyedév végére 313,6 milliárd forint volt** (3. ábra).

3. ábra: A mezőgazdasági gazdálkodó szervezetek hitelállományának alakulása, 2016-2018 között negyedéves bontásban (milliárd forint)

A mezőgazdaságban továbbra is a forinthitelek a meghatározóak, **részesedésük a mezőgazdaság hitelállományán belül változatlanul 90% feletti** (91,56% volt).

A mezőgazdasági hitelállományon belül **az éven túli hitelek** (beruházási és hosszú lejáratú forgóeszközhitel) **aránya** 2016. negyedik negyedév végén volt a legmagasabb (74,2%), innentől kismértékben ugyan, de folyamatosan **csökkent**, az aktuális negyedév végén **66,39% volt. Összege** 2017. harmadik negyedév végén érte el csúcspontját 468,6 milliárd forinttal, 2018. negyedik negyedév végén pedig **413,6 milliárd forint volt**.

A mezőgazdasági hitelállományon belül **az éven belüli hitelek** (forint folyószámlahitelek, egyéb éven belüli hitelek) **aránya** 2018 során 16 és 22% között mozgott, az aktuális negyedévben **21,6% volt**, vagyis folyamatosan emelkedett. **Összege** pedig 2017. negyedik negyedév végén elért 136,8

milliárd forintos csúcspontját követően az aktuális negyedév végén megközelítette az egy évvel ezelőtti összeget, **134,4 milliárd forintot**.

Az előző negyedévhez képest az éven túli hiteleken belül a **beruházási hitelek állománya** kisebb mértékű csökkenést mutat (-4,47%), 319,3 milliárd forintról 305,0 milliárd forintra csökkent, amivel párhuzamosan csökkent a hosszú lejáratú forgóeszközök hitelállománya is (-2,14%-kal), mintegy 111,0 milliárd forintról 108,5 milliárd forintra. Az éven belüli hiteleken belül a forint folyószámlahitelek állománya az előző negyedévhez képest jelentősen, 12,3%-kal, 57,7 milliárd forintról 64,8 milliárd forintra bővült, míg az egyéb éven belüli hitelek állománya tovább nőtt 8,7%-kal, 64,0 milliárd forintról 69,57 milliárd forintra bővült. Az előző év azonos időszakához viszonyítva pedig kiugró bővülés látható az egyéb éven belüli hitelek esetében (+13,75%).

A mezőgazdaságban működő egyéni gazdaságok éven túli, beruházási és hosszú lejáratú forgóeszközhitel állománya az egyéni gazdaságok teljes mezőgazdasági hitelállományának 74,0%-át adja. A hitelállomány az előző negyedévhez képest is (-4,18%) és az előző év azonos időszakához viszonyítva is (-5,05%) **csökkent, összege 229 milliárd forint volt**. A csökkenés mindkét hitelcél esetében jól érzékelhető, ez alól csupán a hosszú lejáratú forgóeszközhiteliek előző negyedévhez képesti 3,64%-os növekedése kivétel. Az egyéni gazdaságok éven túli hitelállománya az aktuális negyedév végén 30,94 milliárd forint volt.

A mezőgazdaságban működő egyéni gazdaságok éven belüli, forint folyószámlahitelek és egyéb éven belüli hitelek részesedése teljes mezőgazdasági **hitelállományuk 12,46%-a**, az előző negyedévhez képest 16,25%-kal **emelkedett**, emellett az előző év azonos időszakának 17,4%-os csökkenéséhez képest is kiemelkedő növekedést ért el, 12,7%-ot. **Az aktuális negyedév végére az éven belüli hitelállomány összege elérte a 38,6 milliárd forintot**. A kiugró növekedés elsősorban a forint folyószámlahitelek állományváltozásának volt köszönhető, amely előző negyedévhez képest 23,36%-kal bővült, az előző év azonos időszakához képest pedig, a több mint 18 %-os csökkenést követően, 26,05%-kal nőtt.

A mezőgazdaságban működő gazdasági szervezetek éven túli, beruházási és hosszú lejáratú forgóeszközhiteliek állománya 2018 folyamán enyhe, de folyamatosan csökkenő trendet mutatott, részaránya az aktuális negyedév végére már 58,58% volt a gazdasági szervezetek teljes mezőgazdasági hitelállományából. Az előző negyedévhez képest is (-3,48%) és az előző év azonos időszakához képest is (-6,61%) csökkent, **összege 184,6 milliárd forint**. A csökkenő trend elsősorban a beruházási hiteleknek volt köszönhető, a hosszú lejáratú forgóeszköz hitelek a második és harmadik negyedévben növekedést mutattak.

A mezőgazdaságban működő gazdasági szervezetek éven belüli (forint folyószámlahitelei és egyéb éven belüli) hiteleinek állománya a gazdasági szervezetek teljes mezőgazdasági hitelállományán belül, a 2018. első negyedéves mintegy 30%-os zuhanását követően 2018 harmadik negyedévében tovább emelkedett, elérte 30,6%-ot. Az emelkedő tendencia 2018. IV. negyedévében folytatódott, az előző negyedévhez képest ismét viszonylag magas, +8,21%-os növekedést mutatott a hitelállomány. Annak ellenére, hogy az előző év azonos időszakához képest, 6,9%-os csökkenést könyvelhetett el, az éven belüli hitelállomány **összege** az aktuális negyedév végén **88,6 milliárd forintról 95,9 milliárd forintra nőtt**.

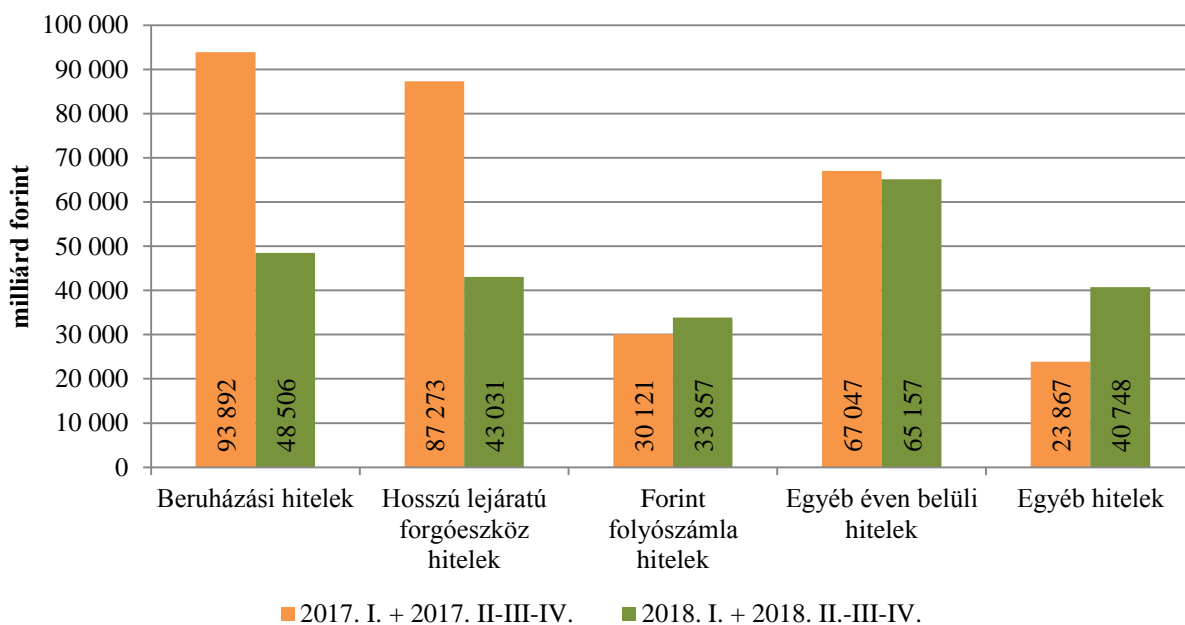
Tovább nőtt a **piaci hitelállomány** részesedése, az aktuális negyedévben **44,91%-át** tette ki a mezőgazdasági hitelállománynak, amely arány az előző év azonos időszakához képest **5,65%-kal** volt több, összegben kifejezve elérte a **279,7 milliárd forintot**. 2018. negyedik negyedév végén a mezőgazdaságban működő egyéni gazdaságok teljes hitelállományának 27,71%-át **piaci hitelállomány** alkotta (85,7 milliárd forint), míg a gazdálkodó szervezetek hitelállományának 61,87%-át (194 milliárd forint) tette ki. Az előző év azonos időszakához viszonyítva a piaci hitelállomány a mezőgazdaságban működő egyéni gazdaságok esetében kiemelkedően, mintegy 11,8%-kal nőtt, míg a gazdálkodó szervezetek esetében pedig még kiugróbban, 21,6%-kal bővült.

A mezőgazdasági hitelállományból a szántóföldi növénytermesztők részesedése (54,12% és 337,0 milliárd Ft), lényegében nem változott az előző negyedévhez képest. Az állattenyésztők hitelállománya 172,7 milliárd forintot tett ki, amelynek mintegy 37%-a került a szarvasmarha tenyésztőkhöz. A kertészeti ágazat 33,9 milliárd forint, míg az egyéb területen gazdálkodók 79 milliárd forint hitelhez jutottak. A mezőgazdasági hitelállomány 33,48%-a kft-khez került, de nagy rész jutott az őstermelőkhöz (22,04%) és az egyéni vállalkozókhöz (27,63%) és az rt-khez (13,27%) is.

A **mezőgazdaságban az újonnan folyósított hitelek** összege 74,1 milliárd forint volt 2018. negyedik negyedévében, amelyből az egyéni gazdaságok 24,06%-ban, míg a gazdálkodó szervezetek 75,94%-ban részesedtek. A 2016. I. negyedévtől végzett adatgyűjtés adatai alapján 2016. negyedik negyedévében vették fel a legtöbb új hitelt, összege 139,9 milliárd Ft volt. 2016. negyedik negyedévben elért csúcspontot követően a negyedévente újonnan folyósított hitelek összege folyamatosan csökkent, ugyanakkor a csökkenés megállni látszik, 2018 második, harmadik és negyedik negyedévében is növekedett, az aktuális negyedév végére elérte a 74,1 milliárd forintot.

Éves viszonylatban (2018. I. negyedév és 2018. II-III-IV. negyedév) összesen 231,3 milliárd forint új hitel került folyósításra a mezőgazdasági ágazat számára, amely 23,46%-kal kevesebb a 2017. I. negyedév és 2018. II-III-IV. negyedév adataihoz képest (302,2 milliárd Ft). Az utolsó négy negyedévben az új hitelek 30,7%-a az egyéni gazdaságokhoz, míg 69,3%-a gazdálkodó szervezetekhez került, az éven túli hitelek 39,6%, míg az éven belüli hitelek 42,8% részesedéssel bírtak.

4. ábra: Az újonnan folyósított mezőgazdasági hitelállomány alakulása hitelcél szerint, éves viszonylatban

A **piaci hitelek** a mezőgazdaság újonnan folyósított hiteleinek 72,2%-át tették ki az aktuális negyedévben, míg az előző év azonos időszakában 55,8%-ot. 2018 második negyedévében a piaci hitelek a mezőgazdasági egyéni gazdaságok által felvett hiteleknek az 61,21%-át (10,9 milliárd forint), míg a mezőgazdasági gazdálkodó szervezetek által felvett hiteleknek a 75,62%-át (42,6 milliárd forint) jelentették.

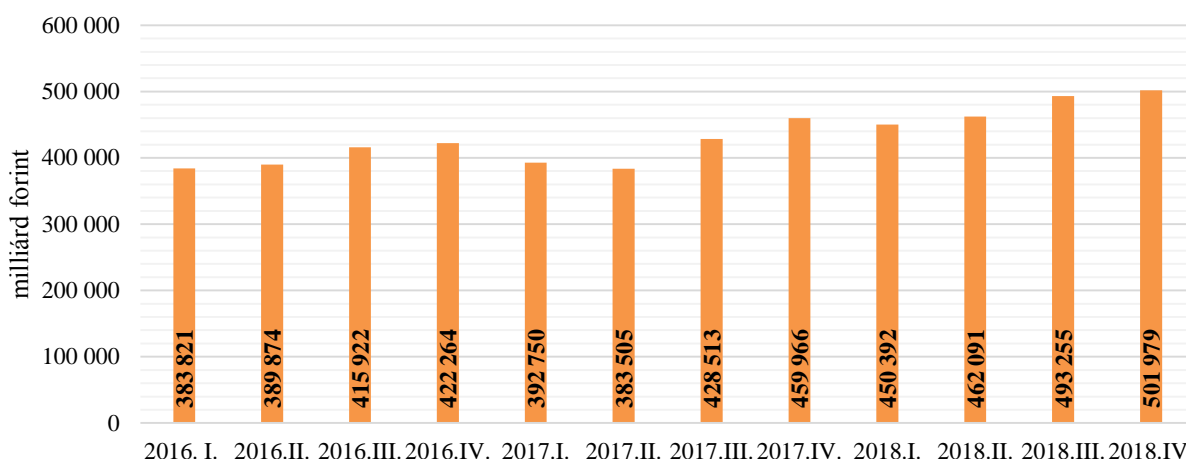
Az újonnan folyósított hitelek 42,5%-a, 31,5 milliárd forint a szántóföldi növénytermesztőkhöz, míg 37,2%-a, 27,6 milliárd forint az állattenyésztőkhöz került 2018 negyedik negyedévében. Az állattenyésztők részére újonnan folyósított hitel közel 13,58%-a a szarvasmarha tenyésztőkhöz, 12,1%-a baromfitenyésztőkhöz került. A kertészeti ágazat 2,6 milliárd forint, míg az egyéb területen

gazdálkodók 12,5 milliárd forint hitelhez jutottak. Az újonnan folyósított hitelek 54,6%-át kft-k, 17,3%-át rt-k, 16,6%-át pedig egyéni vállalkozók vették fel.

3. Élelmiszeripar hitelállománya

Az **élelmiszeripar hitelállománya** az előző negyedévhez képest 1,8%-kal, míg az előző év azonos időszakához képest 9,1%-kal **nőtt, az aktuális negyedév végén összege mintegy 502 milliárd forint volt** (5. ábra). Az élelmiszeripari hitelek **döntő többsége** (98,5%) továbbra is a **gazdálkodó szervezetekhez került**. Az **élelmiszeripari egyéni vállalkozások közel 7,4 milliárd forintnyi hitelállománya** majdnem kétszeresére nőtt az előző negyedévihez viszonyítva, így **részesedése csekély mértékben emelkedett** (1,48%) a gazdálkodó szervezetekhez képest.

5. ábra: Az élelmiszeripar hitelállományának alakulása, 2016-2018 között negyedéves bontásban

A **forinthitelek részesedése** az élelmiszeripar hitelállományán belül, az aktuális negyedévben **59,3% volt**, amely hasonlóan az előző negyedévhez, ismét növekedett, (+2,04 százalékponttal), az előző év azonos időszakához képest pedig kiugró növekedést, +10,8%-ot mutatott, összege elérte a 297,7 milliárd forintot.

Az elmúlt egy évben az élelmiszeripar hitelállományán belül **az éven túli hitelek és az éven belüli hitelek aránya csak elhanyagolható mértékben változott, előbbi részesedése mintegy 54% volt, összege 271 milliárd forintra csökkent, míg utóbbi megközelítette a 35,2%-ot, összege 176,6 milliárd forintra növekedett.**

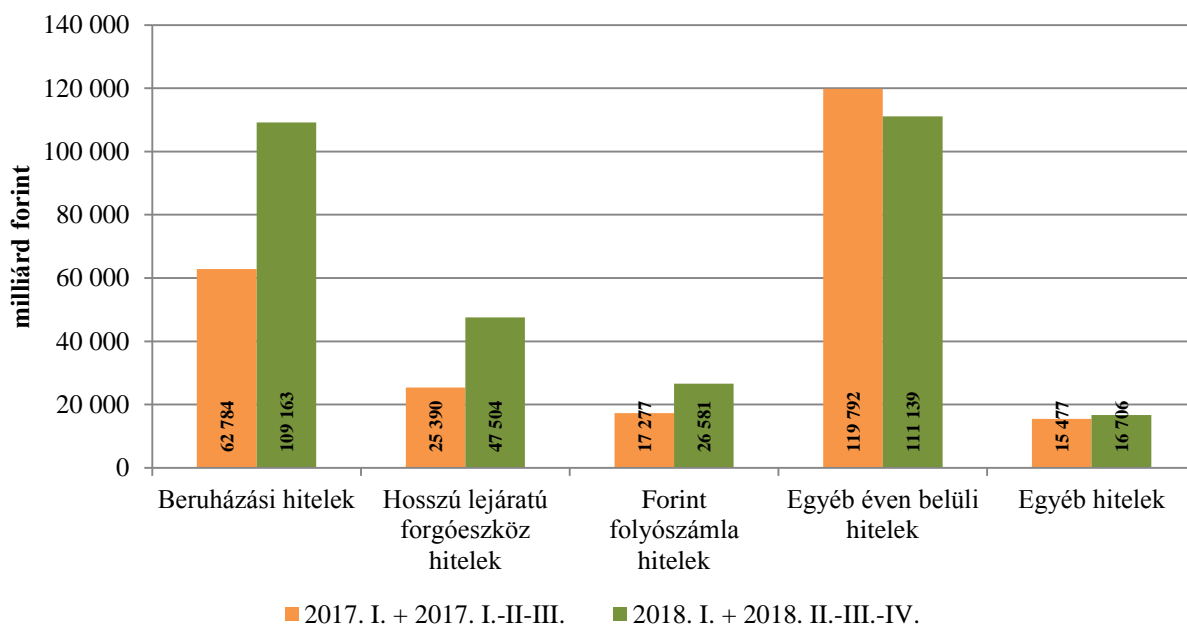
A tárgyidőszak élelmiszeripari hitelállományában tovább nőtt a **piaci hitelállomány részaránya (60,8%)**. 2018. negyedik negyedév végén a piaci hitelállomány az élelmiszeripari egyéni vállalkozások hitelállományának 27,06%-át (2 milliárd Ft), míg a gazdálkodó szervezetek hitelállományának 60,8%-át (300,6 milliárd forint) jelentette. Az előző év azonos időszakához viszonyítva a piaci hitelállomány az élelmiszeripari egyéni vállalkozások esetében, 10,4 %-kal, míg a gazdálkodó szervezetek az előző év azonos időszakához képest kiugróan, 24,1%-kal bővült.

Az **élelmiszeripar hitelállományán belül a legtöbb hitel, 182,8 milliárd forint az egyéb élelmiszeripar kategóriájába sorolt szakágazatokhoz, 69,8 milliárd forint az egyéb gyümölcs-, zöldség-feldolgozással, tartósítással foglalkozó szakágazathoz, 61,3 milliárd forint pedig a húsfeldolgozással, tartósítással foglalkozó szakágazathoz került**, vagyis előző negyedévhez képest gyakorlatilag nem változott. A baromfifeldolgozással, tartósítással foglalkozó szakágazat 40,9 milliárd forint hitellel rendelkezett. Az élelmiszeripari hitelállomány 76,2%-a kft-khez, 21,62%-a pedig rt-khez került.

Az **élelmiszeriparban az újonnan folyósított hitelek összege kiemelkedő növekedést mutatott, összege 130,8 milliárd forint volt** 2018 negyedik negyedévében, amelynek **döntő többsége,**

98,6%-a a **gazdálkodó szervezetekhez került**. A 6. ábrán látható az újonnan folyósított élelmiszeripari hitelállomány alakulása hitelcél szerint éves viszonylatban.

6. ábra: Az újonnan folyósított élelmiszeripari hitelállomány alakulása hitelcél szerint, éves viszonylatban (milliárd forint)

A **piaci hitelállomány** az élelmiszeriparban újonnan folyósított hitelek 40,38%-át tette ki az aktuális negyedévben, amely részesedés az előző negyedévhez képest mintegy 27 százalékpontos visszaesést jelent. Nagysága ennek ellenére növekedett, 50,9 milliárdról **52,8 milliárd forintra, ami 3,6%-os bővülést jelent**. Az előző év azonos időszakához viszonyítva 13,6%-ot emelkedett a piaci hitelek összege. 2018. negyedik negyedév végén a piaci hitelállomány az élelmiszeripari egyéni gazdaságok hitelállományának 27,6%-át, **520,0 millió forintot** tett ki, míg a gazdálkodó szervezetek esetében ez a szám 40,7%, ami **52,3 milliárd forintot** jelent.

Az **élelmiszeriparban újonnan folyósított hitelein belül a legtöbb hitel**, 73,5 milliárd forint (részesedésük 56,18%) **az egyéb élelmiszeripari szakágazathoz került**. Az egyéb zöldség-, gyümölcs szakágazat 11,3 milliárd forint, a baromfi szakágazat 10,2 milliárd forint, a malomipari szakágazat pedig 9,9 milliárd forint hitelt vett fel. Az újonnan folyósított hitelek 86,85%-a kft-khez, 13,8%-a rt-khez került.